

BOOKA.

Knjiga **179**

VIRŽINI DEPENT
ČEDO APOKALIPSE

Naslov originala
Virginie Despentes
Apocalypse bébé
© Éditions Grasset & Fasquelle, 2010.

ZA IZDAVAČA
Ivan Bevc
Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje
BOOKA
11000 Beograd, Cara Dušana 68
office@booka.in
www.booka.rs

IZVRŠNA UREDNICA
Sanja Bogičević

PREVOD S FRANCUSKOG
Novak Golubović

LEKTURA
Ena Marić

KOREKTURA
Vesna Kalabić

PRELOM
Bodin Jovanović

DIZAJN KORICA
Nikola Korać

ŠTAMPA
DMD štamparija

Beograd, 2022.

Sva prava zadržana.
Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

VIRŽINI DEPENT
ČEDO APOKALIPSE

Preveo Novak Golubović

*... como dos vampiros dormiremos sobre
tu tumba, calentaremos tus huesos, como dos
vampiros vendremos a saciar tu sed de sexo,
de sangre y de testosterona.*

Testo Yonqui

Posvećeno B. P.

PARIZ

Ne tako davno, još uvek sam imala trideset godina. Sve je moglo da se desi. Bilo je dovoljno napraviti pravi izbor u pravo vreme. Često sam menjala poslove, nisu mi obnavljali ugovore, nisam imala vremena da se dosađujem. Nisam se žalila na svoj životni standard. Retko sam živela sama. Godišnja doba su se nizala kao kutije bombonica: šarena i laka za gutanje. Ne znam kada je život prestao da mi se smeši.

Danas imam istu platu kao i pre deset godina. U to vreme sam mislila da mi ide dobro. Elan se istrošio, posle tridesete, nestao je zamajac koji me je nosio. I znam da ću, kada se sledeći put nađem na tržištu rada, biti zrela žena, bez kvalifikacija. Zato se grčevito držim posla koji imam, kao da mi život zavisi od toga.

Tog jutra sam stigla kasno. Agat, mlada sekretarica, pokazuje na svoj sat, mršteći se. Nosi neon-žute hulahopke i roze minđuše u obliku srca. Sigurno je deset godina mlađa od mene. Trebalo bi da ignorišem njen mali, iritirani uzdah izazvan time što misli da mi predugo treba da skinem kaput, a ja umesto toga mucam neki nemuštv izgovor i jurim da pokucam na šefova vrata. Iz njegove kancelarije dopiru dugi promukli urluci. Pravim korak unazad, uplašena. Pogledom ispitujem

Agat, ona pravi grimasu i šapuće: „To je gospođa Galtan, čekala vas je jutros ispred zgrade, pre radnog vremena. Desne je u agoniji već dvadeset minuta. Uđi brzo, to će je smiriti.“ U iskušenju sam da se okrenem i potrčim niza stepenice, bez ijedne reči objašnjenja. Ali kucam na vrata, a oni me čuju.

Desne ovog puta ne mora da zaviri u dosijee razbacane po njegovom stolu kako bi se setio mog imena.

– Lusi Toledo, koju ste već upoznali, upravo je...

Nije uspeo da stigne do kraja rečenice. Klijentkinja ga prekida krikom:

– Pa gde si ti, kučko glupa?

Daje mi dve sekunde da primim verbalni udarac, a zatim nastavlja, povisujući glas:

– Znaš li ti koliko te plaćam da je ne izgubiš iz vida? I ona ne-sta-ne? U metrou? U ME-TRO-U, idiotkinjo, uspela si da je izgubiš u metrou! I čekaš pola dana pre nego što ćeš mi ostaviti poruku kako bi me obavestila? Škola me je obavestila pre tebe! Da li to tebi deluje normalno? Možda misliš da si dobro obavila svoj posao?

Ženu je zaposeo đavo. Pošto izgleda ne reagujem dovoljno za njen ukus, gubi interesovanje za mene i okreće se prema Desneu:

– I zašto je ta glupača pratila Valentin? Nemate nekog boljeg da ponudite?

Šef se utronjao. Primoran okolnostima, pokriva me.

– Uveravam vas da je Lusi jedan od naših najboljih operativaca, ima veliko iskustvo na terenu i...

– Da li vam deluje normalno da neko izgubi petnaestogodišnju devojčicu na trasi koju prelazi svakog jutra?

Upoznala sam Žaklin Galtan kad smo primili slučaj, deset dana ranije. Besprekoran plavi paž, crvene potpetice, hladna

žena, dobro zakrpljena za svoje godine, vrlo precizna u svojim instrukcijama. Nisam pretpostavila da će na najmanji problem dobiti Turetov sindrom. Usled besa, bore na njenom čelu se produbljuju, botoks je izgubio bitku. Malo bele pene joj se skupilo u uglovima usana. Šeta se ukrug po kancelariji, njena uska ramena se tresu od grčeva:

– KAKO si uspela, kretenušo jedna, da je izgubiš u METROU???

Ova reč je uzrujava. Naspram nje, Desne se skvrčio. Raduje me što ga vidim da se usrao, on koji nikada ne propušta priliku da glumi da je najzajebaniji u prostoriji. Žaklin Galtan se baca u monolog, rešeta me kako stigne, ostrvljuje se, redom, na moju ružnu facu, groznu odeću, nesposobnost da radim svoj posao, koji je pritom prilično lak, i nedostatak inteligencije koji karakteriše sve što ja radim. Ja se fokusiram na Desneovu celavu glavu, prošaranu odvratnim smeđim mrljama. Kratkonog i debeljuškast, šef nije previše samouveren, zbog čega se često ponaša kao tiranin prema podređenima. Ovom prilikom, paralizovan je od straha. Pomeram stolicu unapred i sedam pored njegovog stola. Klijentkinja zastaje da uzme dah, a ja koristim priliku da se umešam u razgovor:

– Desilo se tako brzo... Nisam mislila da postoji rizik da Valentin nestane. Mislite da je pobešla?

– Baš dobro što ste to pomenuli: upravo bih to i ja volela da znam, zato vas i plaćam.

Desne je raširio silne fotografije i izveštaje po svom stolu. Žaklin Galtan nasumično uzima neki izveštaj, dvama prstima, kao nekog mrtvog insekta, baca kratak pogled na njega, a zatim ga zavrljači nazad. Nokti su joj besprekorni, ima crveni lak. Ja se pravdam:

– Tražili ste od mene da pratim Valentin, da vas izveštavam o njenom kretanju, kontaktima, aktivnostima. Ali

nisam ni slutila da bi nešto moglo da joj se dogodi. U pitanju su različite procedure, ako me razumete.

Počinje da rida. To je došlo kao poručeno da se malo opustimo.

– Užasno mi je što ne znam gde je.

Desne, snebivajući se, muca, izbegavajući njen pogled:

– Učinićemo sve što je u našoj moći da vam pomognemo da je pronađete... Ali siguran sam da bi policija...

– Policija? Mislite da je njih briga? Sve do čega je njima stalo jeste da vest objave u medijima. Samo jedno znaju: da pričaju s novinarima. Da li zaista mislite da je Valentin potreban takav publicitet? Mislite da je to dobar način da se započne jedan život?

Desne se okreće prema meni. Hteo bi da izmislim neki trag. Ali tog jutra sam ja prva bila iznenađena kad je nisam zatekla u kafiću prekoputa škole. Klijentkinja nastavlja:

– Ja ću pokriti sve troškove. Izmenićemo prvobitni ugovor. Nudim bonus od pet hiljada evra ako je vratite za dve nedelje. U suprotnom, ako ne bude nikakvih rezultata, napraviću vam pakao od života. Mi poznajemo ljude i pretpostavljam da agencija poput vaše nema nikakvu želju da bude podvrgnuta čitavom nizu neprijatnih inspekcija. O lošem publicitetu da i ne govorimo.

Izgovorivši to, podiže pogled i gleda pravo u Desnea uz veoma dramatičan pokret glavom, prilično spor, kao u nekom crno-belom filmu. Mora da je celog života to vežbala. Ponovo se nadnosi nad nekim izvodom iz izveštaja. To su moji dosijeji na stolu. Ne samo delovi koje sam juče prikupljala celi dan i noć već i oni koje su našli u mom kompu. Nema potrebe da se libe s nekim poput mene: naravno da proveravaju da li sam im sve otkrila i da nisam nešto zaboravila ili sakrila. Satima sam birala bitne detalje, klasifikovala

ih, a oni su od svega toga napravili užasnu zbrku, ali sve je tu: od računa iz kafića gde sam je čekala do svake slike koju sam ufotkala, uključujući i one na kojima joj se vidi samo deo ruke. Time su hteli da mi poruče da me, čak i ako provedem ceo dan na dosijeju kako bih bila sigurna da će biti tip-top kada mi ga budu tražili, oni smatraju nesposobnom da procenim šta je važno a šta nije. Zašto bi se svi oni lišili zadovoljstva da maltretiraju bližnjeg svog kada sam ja tu, na raspolaganju, na dnu piramide? Matora je u pravu što me naziva glupačom. Ako to može da je uteši. Ja sam loše plaćena glupača koja je upravo provela dve nedelje na prismotri prateći tinejdžerku nimfomanku, koja je hiperaktivna i odvaljena od kokaina. Jednu od mnogih. Skoro dve godine, koliko radim u *Reldanšu*, samo sam takve slučajeve dobijala: prismotra adolescenata. Nisam se ni toliko loše snalazila, sve dok Valentin nije nestala.

Tog jutra sam bila nekoliko koraka iza nje, u hodnicima metroa. Nije mi bilo teško da prođem neprimećeno u svakodnevnoj gužvi, mala je retko skidala pogled sa svog ajpada. Kad sam prošla kroz kapiju, jedna starija korpulentna žena se onesvestila preda mnom i ja sam refleksno ispružila ruke videvši da pada unazad. Zatim sam, umesto da je spustim gde je bila i požurim da ne izgubim metu, ostala minut s njom, dok drugi ljudi nisu zastali da pomognu. Pratila sam Valentin već dve nedelje. Bila sam ubeđena da ću je zateći u kafiću pored njene škole, kako se davi u mafinima i koka-koli, kao i svakog jutra, s drugom decom iz njene škole, kako sedi malo pozadi, držeći se pomalo na distanci, u tišini. Osim što je Valentin tog dana nestala. Možda je naletela na nekoga na koga nije trebalo. Naravno da sam se pitala da li me je primetila, da li je iskoristila ono što se dogodilo da me se otarasi. Ali nikad nisam imala osećaj da išta sumnja.

Ipak, pošto ih stalno pratim, počinjem pomalo da upoznajem tinejdžere.

Žaklin Galtan posmatra fotografije raširene po stolu. Valentin puši nekom dečku, u parku, na klupi, zaštićena od pogleda žbunom koji je metar visok. Valentin izvlači crtu na svojoj svesci u osam sati ujutru. Valentin se upravo iskrala, penje se na zadnje sedišta skutera nekog potpunog stranca koji je stao na crveno svetlo, usred noći... Tom prilikom nisam imala partnera. Usled budžetskih zahteva, uparena sam s jednim notornim džankijem, koji je prihvatao da radi po ma kojoj tarifi, dok god ga plaćaju u kešu svake večeri. Pretpostavljam da ga je diler ispalio, bilo kako bilo, nikada se nije pojavio da me odmeni, a sanduče mu je bilo puno, nisam mogla da kontaktiram s njim. Nije se smatralo hitnim da mu se nađe zamena. On je trebalo da bude ispod devojčicinog prozora, za slučaj da zбриše, kao i ispred njene škole sledećeg jutra. Zapravo, imala sam sreće što sam bila tamo kada je nestala: najčešće nisam imala pojma šta smeru.

Kad sam počela da je pratim, postupila sam kao i obično: unajmila sam nekog klinca koji nam povremeno čini usluge da joj priđe i ponudi joj smartfon kome neće moći da odolji, za male pare, pošto je navodno „ispao iz kamiona“. Za većinu klinaca je dovoljno da objasniš roditeljima kako da prate mobilni telefon svog potomka. Ali Valentin nije imala mobilni telefon, a nije se udostojila ni da uključi aparat koji sam joj podvalila. To mi nije pomoglo: retko sam u prilici da pratim neko dete bez GPS-a.

Matora ređa fotografije jednu pored druge, zamišljena, pre nego što će skrenuti pogled ka meni. „Vi ste pisali izveštaje?“, ljubaznim tonom, kao da smo svi već svarili njenu pridiku. Zbunjeno mucam nešto kratko, ona me ne sluša. „A i fotografije su vaše? Uradili ste dobar posao, pre nego što

ste sve sjebali.“ Toplo-hladno, metoda manipulatora: vređam te, dajem ti komplimente, sasvim sama i sasvim prozivljno odlučujem o tonu razgovora. Deluje: njene optužbe su bile toliko neprijatne da je kompliment bio kao injekcija morfijuma na otvorenu ranu. Da sam se usudila, legla bih na leđa da me počeska po stomaku. Pali cigaretu, Desne nema hrabrosti da joj kaže da to nije dozvoljeno, gleda oko sebe šta bi mogao da joj da umesto pepeljare.

– Nadam se da ćete se vi lično pobrinuti da je pronađete?

Sjajno: smatra da sam dobra vreća za udaranje. Čekam da mi Desne kaže ime istražitelja koji će preuzeti slučaj. Nikada nisam radila na nekom nestanku, nemam nikakvog iskustva na tom polju. Ali on se okreće prema meni:

– Vi dobro poznajete slučaj.

Klijentkinja klima glavom, ponovo se osmehuje. Šef mi saučesnički namiguje. Seronja, izgleda kao da mu je laknulo.

Neki insekt šeta po gornjem levom oknu vitrine koja mi služi umesto radnog stola. Ima ogromne antene.

Vadim kutiju s dosijeima. Ne držim mnogo toga na svom kompjuteru. Da sutra popijem metak i neko mi pretraži stvari, mogao bi da pomisli, kad pronađe moje beleške, da sam razvila sistem šifrovanog jezika spram koga *Enigma* deluje kao zabavna igra za amatere. Istina je da se i sama, kada pokušam ponovo da pročitam nešto što sam napisala, često zapitam šta sam htela da kažem. Na sreću, imam dobro pamćenje i obično se setim onoga što sam htela da napišem. Manje-više. Prelistavam fascikle išarane čudnim znacima, ponekad matematičkim – kao da se pa razumem u matematiku.

Otkako radim ovde, besna sam što mi isključivo daju da pratim tinejdžere. Nema klinca koji može da popuši džoint na

miru a da ga ja lično ne pratim u stopu. Tokom prve godine, nikada nisam pratila decu mlađu od petnaest godina. Danas nije ništa čudno kad radim na osnovcima. Životi mališana pripadaju odraslima moje generacije, koji nisu spremni na to da im mladost dva puta pobegne. Ne može se reći da mrzim ono što radim, ali praćenje mobilnih telefona nekih klinaca ne donosi ni slavu ni uzbuđenje. Trebalo bi da budem srećna što imam priliku da radim nešto drugačije, osim što nemam blage veze šta bi trebalo da radim. Desne me je ispratio iz svoje kancelarije i ne pitavši me da li mi treba neka pomoć.

Kucam ime Valentin Galtan na internetu. Nema rezultata. To me ne iznenađuje. Ona je prvo dete koje sam pratila koje nikada nisam videla da šalje poruku. Mislim, čak i klinici na kreku imaju vremena da snimke na kojima su razvaljeni objave na Jutjubu.

Fransoa Galtan, njen otac, pisac je. Videla sam ga, nakratko, onog dana kada je baka došla da zatraži naše usluge, nije progovorio ni reč tokom sastanka. Njegova stranica na Vikipediji je tipična za nesigurne ljude, koji ih sami pišu, gubeći iz vida svaku pristojnost. Pored koga je sedeo, u kojoj školi, koja dela su ga formirala, vremenske prilike na dan kada je napisao svoju prvu pesmu, značaj njegovih predavanja na nekim bizarnim seminarima itd. Na fotografijama uz članke njemu posvećene vidi se da je srećan što ne gubi kosu, koju češlja unazad, kao veliku talasastu grivu. Pretpostavljam da prva stvar koju treba da uradim jeste da stupim u kontakt s njim.

Valentin je majka napustila ubrzo nakon njenog rođenja. Porodica tvrdi da nema pojma gde se danas nalazi. Moraću da je pronađem. Razmere cele zbrke me poražavaju. Razmišljam da dam otkaz. Ali zbog biroa je bolje da me otpuste

kao nesposobnu. U trenutku dok se pitam da li bi trebalo da odgledam nekoliko epizoda detektivskih TV serija kojima smo se nekada toliko smejali, da pronađem inspiraciju, Žan-Mark mi kuca na vrata – iako ga ne vidim, znam da je on, uvek savije dva prsta i lagano pokuca, savije zglob nekako elegantno, nekako seksi nonšalantno. Gviri da proveri da li sam sama, a zatim staje pored prozora koji gleda na ulicu. Ja kuvam kafu. On pevuši „dušo, volim tvoja kolena“. Rame-nima prati ritam i njiše kukovima, ne vadeći ruke iz džepova. Visok, mršav, ali krupan momak, dobro građen, koji stoji veoma uspravno, kao da se sprema da zauzme prostoriju na juriš. Crte lica su mu nepravilne, oči blago upale, nos širok, a čelo izbočeno. Ima onu grubu facu koja se često dopadne devojkama, a na koju se, međutim, posebno lože njegove muške kolege. Za njih je on bog. Žan-Mark je jedini u našem timu koji se elegantno oblači. Svi skupa dosta ličimo na trgovačke putnike iz provincije. U poslu kojim se bavimo, biti zapažen nije poželjno. Crna kravata preko uvek besprekorne bele košulje, uvek ponavlja svima koji hoće da slušaju da su muškarci najpre time što su prestali da nose kravatu izgubili svoju muževnost. Odelo je, prema njemu, oličenje zakona. Retko me posećuje, osim kad mu treba kontakt nekog klinca koji bi mogao da mu posluži. Imam dobru mrežu mladih saradnika, koji mogu da pomognu za male pare. Danas je svratio do mene jer sam upecala veliki slučaj. Agat mu je sigurno rekla za čitavu scenu. Sa svoje stolice čuje i prati sve što se dešava u šefovoj kancelariji. Prostorije *Reldanša* se nalaze u bivšoj laboratoriji za analizu krvi, pregrade nisu dizajnirane da garantuju diskreciju. Volela bih da mi Žan-Mark predloži da radimo u tandemu na ovoj istrazi. Ali on umišlja da mogu sama da se snađem:

– Od čega ćeš da počneš?

– To se i ja pitam. Ova klinka i nije baš normalna. Nemam pojma šta joj se dogodilo. A babe se previše plašim da bih je išta pitala. Iskreno, nemam pojma... valjda od biološke majke?

Gleda me, ćuti. Mislim da čeka da mu izložim svoj plan napada. Pitam ga:

– Već si radio na nestancima, zar ne? Jesi li se ikada uplašio da ćeš otkriti nešto jezivo?

Trudila sam se da delujem opušteno, ali izgovorivši te reči, postala sam svesna neke praznine u grudima. Nisam ni bila svesna koliko sam uplašena.

– Kad je bonus od pet hiljada evra u igri, kako da ti kažem... Ne pitam se da li će mi se dopasti ono što ću otkriti. Pitam se kako da nađem klinku. Ako misliš da ne možeš sama da izađeš s tim na kraj, delegiraj. Svi to rade. Podeli nagradu. Hoćeš neke kontakte?

– Razmišljala sam o tome. Ponudiću posao Hijeni, ona ima iskustva sa ovakvim slučajevima...

Bilo je to prvo ime koje mi je palo na pamet a da bi moglo da ga impresionira. Izgovaram njeno ime kao da zovem Hijenu kad god ne znam gde sam ostavila ključeve. Zapravo znam jednog tipa koji je poznaje, ali je nikada nisam videla.

Žan-Mark zadržava smeh. Nije više uznemiren i zabrinut, zamišljen je. Hijena ima reputaciju. Time što sam izjavila da bih bila spremna da radim s njom izjavila sam da se bavim sumnjivim poslovima. Već se kajem što sam lagala, ali zakopavam se dalje u svoju laž:

– Često svraćam u kafanu gde ona bleji. Znam gazdu, a on opet zna nju...

– I, sve u svemu, upoznale ste se.

Ne odgovaram. Žan-Mark duva u kafu, a zatim zamišljeno izjavljuje:

– Znaš, Lusi, samo je pitanje sreće i upornosti. U početku deluje nemoguće, ali u nekom trenutku se ukaže neki trag, a da toga nisi ni svestan, i sve postaje samo pitanje izdržljivosti.

Klimam glavom, kao da znam o čemu priča.

Žan-Mark je dugo bio svetla tačka našeg kolektiva, ne samo zato što piše svoje izveštaje tako briljantno da, čak i kada ne reši slučaj, do kraja stranice deluje kao da je bio uspešan. Dugo je bio desna ruka bivšeg šefa, svi su mislili da će jednog dana biti zvanični broj dva, upravnik neke velike ekspoziture. Ali Desne je postavljen za direktora i nije mu bilo prijatno pored Žan-Marka. Sigurno je previše visok za njegov ukus.

Žan-Mark tiho zatvara vrata za sobom. Tražim Kromagovu vizitkartu. Sići ću da ga pozovem s telefonske govornice kasnije, kad izađem da ručam. Nemam poverenja u linije u kancelariji, sve ih prisluškuju, mada se pitam ko bi imao vremena da prisluškuje naše razgovore. Profesionalna de-formacija, koristim mobilni telefon samo za slanje poruka za srećan rođendan, i izbegavam da šaljem mejlove. Znam koliko mogu da koštaju, u slučaju istrage ili suđenja. I znam da su kao na tacni za prvog radoznalca koji naiđe. I dalje često šaljem pisma poštom. Pratiti kovertu zahteva veštinu koju većina agenata više nema. Nikada nisam imala ništa važno da sakrijem, ali se u ovom poslu razvije određena paranoja.

Kromag nije pukao od smeha kad sam mu rekla da pokušavam da kontaktiram s Hijenom. Zahvalna sam mu na tome. Moli me da ga okrenem kasnije. Odlazim do Valentinine srednje da popijem kafu u baru u kojem svakog popodneva bleje deca iz njene škole. Nemaju ni menzu ni igralište, mala

privatna ustanova u kojoj se školuju nije bila predviđena za decu. Ne želim da razgovaram s njima, slušam o čemu pričaju. Ne spominju Valentin. Još ne znaju da je nestala, što znači da policijska istraga još nije počela. Međutim, sigurna sam da su Galtanovi dovoljno uticajni i da će se panduri malo više potruditi nego kad nestane neko nebitan. Klinci odlaze na čas. Isprazni su, glasni i imaju previše energije. Siluete koje sve izgledaju isto.

Ne zanimaju me previše. Kao i obrnuto, ja sam za njih nevidljiva. To je moja prednost: nebitna sam. Dobar deo popodneva provodim čitajući stranicu po stranicu novina koje je neka mušterija zaboravila na stolu, naručujući kafu za kafom. Grize me savest što ne počinjem istragu, ali nedovoljno da bi me sprečila da uživam u slobodnom popodnevju.

Na trotoaru ispred bara u kom radi Kromag grupa gotičara puši i cereka se, što mi deluje nekako suprotno njihovom fazonu, ali na kraju krajeva nisam stručnjak. Niko me ne primećuje dok se provlačim između njih da uđem.

Kromag me srdačno dočekuje. S obzirom na njegov način života – alkohol, teške droge, besane noći, ishrana koja se sastoji od kebaba i cigarete u uglu usana – dobro mu ide. Još uvek ima taj neki idiotski elan koji većina ljudi izgubi u tridesetim, a na njemu uopšte ne deluje prenaplašeno. Ušne školjke su mu izobličene od ogromnih minduša, zubi su mu narandžasti od nikotina, ali nijedan mu ne nedostaje, što je već nešto. Naginje se preko šanka da mi šapne da će ona uskoro stići. Izdaleka, mora da deluje kao da sam došla da završim neku drogu i da mi je on rekao kad će diler. Dodaje, češkajući se po bradi, zabacivši glavu, donekle izgleda muževno, ali pomalo nevaspitano: „Ovih dana se vrti oko jedne male koja je često tu. Nije bilo teško ubediti je da svrati.“

Naručujem pivo za šankom, više bih volela toplu čokoladu jer je napolju hladno, ali imam zakazan sastanak s Hijenom i neću da pomisli da sam neka klinka. Ne pijem često po barovima, uvek me boli glava i ne volim da gubim kontrolu. Nikad ne znaš za šta si sposoban kad si dezinhibiran.

Dugo poznajem Kromaga. Spavala sam s njim jedne zime, pre petnaest godina. Bio mi je ružan, ali kad se napio, toliko je insistirao da idemo zajedno kući da je uspeo da me domami. Jedan dan se pojavio s nekom devojkom, koju je iskopao negde u provinciji, brinetom koja je bila taman takva da se ne stidi da se pojavi s tipom kao što je on. Kromag me je neko vreme stidljivo izbegavao, plašeći se da mu ne zatražim neko objašnjenje ili da ne napravim skandal. Ali ja sam iskulirala i zavoleo me je, uvek bi se setio da me pozove kada bi prolazio pored moje kuće, da popijemo kafu, ili da me obavesti kad pravi neku žurku. On je taj koji mi je, pre dve godine, jednog dana javio da zapošljavaju u *Reldanšu*.

Sipa kikiriki u činije, stavlja jednu ispred mene, namiguje mi i vraća se iza šanka da sipa piće. Voli da priča o Hijeni: voli da priča o njihovim avanturama. Radili su zajedno. Čak su i počeli zajedno. Uterivali su dugove. Njihova prva mušterija bio je neki šatro prodavac tkanina, koji je imao radnjicu u 12. arondismanu, i zaboravio je da plati dobavljaču. Trebalo mu je sugerisati da što pre izmiri dugovanje koje je ozbiljno poraslo. Pre nego što je otišla tamo, Hijena je predložila Kromagu da ona bude siledžija a da on smiruje situaciju, i on se pomalo uvredio: „Je l' vidiš ti kol'ki sam ja?“ Argument je bio potpuno na mestu: Kromag izgleda kao džin i, sa svojim sitnim smeđim očima koje se nalaze previše blizu jedno drugog, podseća na nešto između zastrašujućeg neandertalca i životinje. Uzbuđen zbog misije više nego što je hteo da prizna, protresao je momka, grubo, oslanjajući

se na svoju energiju kako bi nadoknadio nedostatak iskustva. Tip je kukao, ali videlo se da se pravi samo da bismo ga pustili. Hijena je ostala nema. Kad su krenuli, vratila se i uhvatila ga za potiljak, smeškajući se, škljocnula je zubima tri puta, pored njegovog uva: „Ako budemo morali da se vraćamo ponovo, pičko, odgrišću ti kitu zubima, razumeš?“ Kromag kaže da je to bilo kao susret s Hulkom, ili bar s njegovom zelenom stranom: pretvorila se u čudovište, nema ko u tom trenutku ne bi pobegao. Ali potom je bila smorena, bila je ubeđena da nisu uspeali. „Nedostajao je miris straha. Taj jebeni miris amonijaka, toliko odvratno da, kad ga osetiš na nekome, želiš odmah da ga ubiješ.“ Kromagu je u tom trenutku bilo još neprijatnije nego za vreme samog događaja: „Ti nisi normalna, stvarno nisi normalna.“ Bilo je nešto u načinu na koji je uhvatila tipa za vrat što ga je potpuno prenerazilo. On je to nazvao „željom da se ubije, u njenom najčistijem obliku, nešto što ne može da se odglumi“. I tip je iste večeri pljunuo lovu. Malo-pomalo, našli su svoj ritam: on je otvarao nastup, ona je svirala solo na bis. Iz njihovog dueta se stvorila neka alhemija, koja ih je učinila izuzetno efikasnim. Voleo je da se priseća kako je on taj koji joj je dao nadimak: „Trebalo je da je vidiš u akciji, u to vreme, nisi mogao da pomisliš ni na šta drugo. Hijena, što je bila okrutnija i luđa, to se više smejala.“ Kromag je bio pun teorija iz tog perioda svog života, za koje se naslućivalo da je do njih došao u razgovoru s njom. „Strah je životinjski, dešava se mimo jezika, čak i ako ga neke reči pokreću bolje od drugih, odigrava se na pipanje... na osećaj, kao s nekom devojkom, kad je imaš u rukama a ne poznaješ je, čačkaš, nerviraš se u mraku dok ne dođe do trenutka kad osetiš da deluje, da sve što treba da uradiš jeste da nastaviš kako bi je doveo do vrhunca. Od glupavih siledžija do osetljivih sanjara, mora

da im bude jasno: sledeći put, jednom kad te uhvatimo za gušu, nećemo te pustiti i ti si toga svestan.“ Uživao je da radi s njom, rado se hvalio klincima koji su blejali u njegovom lokalu, kao da im daje važne lekcije o životu: „Bili smo sjajan tim, bili smo saglasni oko bitnih stvari, kao što su: treba često praviti duge pauze, za učinak je bolje biti opušten, uvek treba prihvatiti mito ako je pozamašan, i iznad svega – bezanje pred prevelikom opasnošću je strategija čija česta primena doprinosi zdravlju. I mnogo smo pričali o devojkama. Važno je imati zajedničke interese. Nismo mogli stalno da pričamo o poslu, bio bi preveliki pritisak.“ A onda je jednog jutra padala kiša u 13. arondismanu, tražili su nekog Rusa – tek što se doselio u grad, davno je to bilo – a Kromag se žalio na čir na želucu. Hijena je pitala: „Zar nisi umoran od ovog posla?“ i kliknulo mu je, da, umoran je od ustajanja svakog jutra bez znanja kome će da preti, bez znanja da li će ih biti više od njih, da li će se uplašiti ili, što je najgore, da li će se sažaliti i postideti onoga što radi. Umorio se od toga da mu se svake noći steže čmar dok okreće ključ u bravi na svojim ulaznim vratima, nasmrtno uplašen od pomisli da će zateći nekoga kako ga čeka u dnevnoj sobi, ili telo svoje devojke raskomadano u kuhinji, ili policajce koji će ga oboriti na zemlju. Da, bio je umoran od toga da živi u strahu a da ne zarađuje dovoljno da se iseli iz svojih trideset kvadrata iznad Belvila. Nije otišao samo da bi i dalje bio u ekipi s njom. Rekla je: „Ako batališ, nedostajaćeš mi. Ali ti si sposoban da radiš nešto drugo. Ja nisam. Ne mogu da podnesem dosadu. A ti, ti možeš da se prilagodiš, šteta je da sebi uništavaš zdravlje radeći nešto što ti se gadi.“ Kromag je rekao da mu je na te reči došlo da zaplače, jer je u tom trenutku shvatio da će prestati i da je s njihovim timom gotovo. Ali i zato što je znao da govori istinu: bila je nepopravljiva, nesposobna

za normalan život. Razlika između stvarno zajebanih likova i onih koji se odluče za iskupljenje: neko ima izbor, a neko nema. Svaki put kada bi došao do tog trenutka u njihovoj priči, raznežio bi se, kao da je ostavio povređenog druga na vrhu planine, znajući da on neće dugo izdržati, i osećao se krivim što je na obe noge odskakutao da se vrati normalnom životu. „Hijena, to je prava tragedija, kada joj se približiš, zaista shvatiš šta je usamljenost, tuga i nepripadanje.“ Kada bi došao do tog dela, bilo bi jasno da je voli. Ne „voli“ u smislu hoću da ti polížem pičku, već kada ti je stalo do toga kako je neko i svako zajedničko sećanje je prekriveno tankim slojem zlata. Za dve godine, koliko se bavim ovim poslom, imala sam već priliku da slušam o njoj i shvatila sam da je tako uticala na mnoge ljude, tako da mi nije baš bila najjasnija cela priča kako pati od usamljenosti...

Nastavili su da se viđaju, kako Kromag kaže, s vremena na vreme, da popiju kafu. Lik mora da posvećuje ozbiljnu količinu energije održavanju bivših veza. Hijena je s vremenom postala zvezda u svetu privatnih detektiva, profesiji u kojoj je takvih malo, ako izuzmemo žanrovsku književnost. Njena specijalnost: nestanci. O njoj su kolale razne priče, koje jedne drugima protivreče i zalaze u čistu fikciju. Svi imaju nešto da kažu o njoj, advokati, doušnici, obaveštajci, panduri, drugi privatni detektivi, novinari, frizeri, hotelsko osoblje i kurve... sve što se kreće u našem malom univerzumu ima svoju verziju toga šta ona radi, gde, kako i s kim. Ona diluje ministrima, pokriva je obaveštajna služba, obezbeđuje kurve za visoke zvaničnike, poseduje ultratajne dosjee o francuskoj neokolonijalnoj politici u Africi, tečno govori ruski i dobro se slaže s Putinom, traži taoce u Turkestanu, trguje drogom s južnoameričkim državama, nadgleda interese sajentologije, nadzire tržište sintetičkih droga uvezenih iz

Azije, poljoprivredno-prehrambene kompanije su joj poverile zaštitu svojih interesa, nuklearna energija za nju nema nikakve tajne, štite je radikalni islamisti, ima prebivalište u Švajcarskoj, često putuje u Izrael. Ali sve se priče u jednom slažu: nikada nije bila osuđena ni pred kojim sudom jer u njenim dosijeima ima previše šokantnih stvari da ne bi bila pokrivena u ma kojim okolnostima. A činjenica je da za pet godina, koliko su se tužbe nizale, nikada nijedna advokatska kancelarija nije mogla da se pohvali da im je ona bila klijentkinja. Već dugo nigde ne radi zastalno, ali njeno ime se pominje – iz prezira, divljenja, besa ili dokolice – čim je potrebno reći nešto pomalo neverovatno.

Krajičkom oka sve nervoznije posmatram ulazna vrata. Vrtim iznova i iznova rečenice koje sam pripremila da se predstavim. Tešim se govoreći sebi kako ona nema veze s desetim delom aktivnosti koje joj se pripisuju i da je u doba krize pet hiljada evra bonusa u kešu i dalje suma o kojoj vredi porazgovarati. Kromag me svaki čas pita hoću li još nešto da popijem, ja odbijam, a on zatvara oči, nekoliko puta odmahuje glavom, na usnama mu lebdi misteriozan osmeh, a sve to, pretpostavljam, treba da znači da ona stiže, da treba da naučim da čekam, da mora da je zauzeta nekom specijalnom misijom. Bar se napunio, neki lik promuklog glasa se nešto derenda iz zvučnika, nikad neću razumeti ljude koji slušaju ovakvu muziku, kao da si na gradilištu. Kromagovo lice se odjednom ozarilo i Hijena se stvorila pored mene. Veoma visoka, upalih obraza, tamne muške rejbanke, strukirana jakna, od bele kože, tripuje da je nekakva zvezda. Kromag pokazuje na mene i ona mi pruža ruku:

– Lusi? Hteli ste da me vidite?

Ne skida naočare, ne osmehuje mi se, ne daje mi priliku da odgovorim:

– Izvinićete me na pet minuta? Idem da se javim nekim prijateljima i vraćam se.

Ovako izbliza, nije nimalo nalik mitskoj ličnosti o kojoj sam toliko slušala. Čekam je, pažljivo presavijajući podmetač, škrgućući zubima i misleći u sebi da, iako je sve ovo možda smešno, neće me ubiti da pokušam.

– Da sednemo pozadi? Lakše ćemo razgovarati.

Ide ispred mene, širi se ali ležerno, noge su joj duge i vitke u uskim belim farmerkama, mršava je kao manekenka, telo samo što joj ne iščezne i odeća joj stoji kao salivena. Osećam se nisko i debeljuškasto, znoj od nervoze mi je natopio džemper, shvatam da mi se ruke tresu i da pukom srećom nisam pala i polomila se. Ona seda prekoputa mene, ruku podignutih na naslon stolice, raširenih nogu, izgleda kao da pokušava da zauzme što više prostora može s to malo telesne mase. Sabiram misli i smišljam kako da počnem. Konačno skida naočare, dugo me odmerava, odozgo nadole. Oči su joj veoma krupne, tamne, ima bore kao neka stara Indijanka, od njih joj lice dobija na izražajnosti.

– Radim za *Reldanš*.

– Da, Kromag mi je rekao.

– S vremenom sam se specijalizovala za pratnju maloletnika.

– Deluje da posla ne fali.

– Taj sektor nam najbolje ide. Pratila sam petnaestogodišnju tinejdžerku, izgubila sam je, u metrou, na putu do škole, prekjuče ujutru. Nije se vratila kući, nije se ni na koji način oglašavala. Njena baka nudi pet hiljada evra ako je vratimo u roku od dve nedelje. I...

– Pet hiljada evra, živa ili mrtva?

Pretpostavljam da je trebalo da se setim da postavim to pitanje.

– Ja se nadam da ćemo je naći živu.

– Bekstvo ili otmica?

– Nemam blage veze.

– Kakva je devojka?

– Živahna. Napaljena. Ne zna gde je.

– Kakva je porodica?

– Otac je pisac, poseduje dosta nekretnina, naslednik jedne industrijske i farmaceutske porodice, iz doline Rone. Malu je odgajao sam, sa svojom majkom, koja je sveprisutna. Majka je otišla kada je Valentin imala dve godine, ne viđa je, trenutno niko ne zna gde je.

Otvaram torbu i pružam joj devojčicinu fotografiju, Hije-na okleva da je uzme.

– Ne vidim šta bih ja mogla da učinim za tebe...

Baca pogled na fotku, dugo razmišlja dok je gleda. U iskušenju je. To me smiruje.

– I koliko ćeš mi dati ako budem radila s tobom?

– Bonus od pet hiljada. Biće u kešu. A ako ne bude rezultata, moraćemo da se dogovorimo da podelimo moju platu.

– Za te pare se ne bih previše cimala...

Smeška se dok ponovo stavlja naočare. Ne mogu da ocenim da li sam joj zabavna ili je smaram.

– Meni daješ bonus, u redu, a ti, i ti šljakaš ili ne radiš ništa?

– Ja... meni bi bilo prijatnije da radim s još nekim na ovom slučaju, u smislu da...

– Da nemaš blage veze šta treba da radiš. To je poprilično jasno. Jesi li donela izveštaj o prismoetri?

– Sve je u mom kompjuteru.

Naginjem se da ga izvadim, a ona me zaustavlja pucnuvši prstima:

– Možeš li da mi staviš sve na USB?

Hijena je stavila Valentininu sliku nasred stola, naspram sebe.

– Deca nisu moj rejon. Najčešće imaju dobrih razloga da zbrišu, zar ne?

– Možda ju je neko kidnapovao.

Ona naginje glavu i tone u misli dok posmatra fotografiju. Ima lepe šake, bele, dugačke prste, primećujem da su joj nokti izgrizeni do korena. Nosi ogroman prsten s lobanjom, što mi deluje pomalo patetično, šta misli da je, detektiv Kit Ričards? Na trenutak ostaje fokusirana na Valentininu fotografiju, na kojoj se ona smeška u objektiv, iz poluprofila, svetlih očiju, s lepim jamicama na obrazima, blistave kose. Pomalo zaobljena. Kao i sve devojke njenih godina, na porodičnim fotografijama, jednostavno izgleda kao dobro dete. Zatim Hijena mene zamišljeno odmerava, ima nečeg neprijatnog u upornosti njenog pogleda.

– Debeljuškaste klinke često time prikrivaju neki greh svojih očeva.

Sjajno. Htela sam da se udružim sa Džejsom Bondom, završila sam s Frojdom. Ne znam šta da joj odgovorim a da ne bude nepristojno, izjavljujem, pragmatično:

– Mladi unose baš mnogo šećera.

– A zašto je porodica htela da je neko prati?

– Mislim da su smatrali da Valentin, mmm... dovodi sebe u opasnost.

– Kakvu opasnost?

– Trebalo bi da pogledate ostale fotografije s prismotre, ona...

– Kasnije. Kako su planirali da je zaštite?

– Nisam imala priliku da o tome razgovaram s njima...

– Ali pošto se već neko vreme baviš ovim poslom, sigurno imaš neku ideju o tome šta klijenti hoće, zar ne?